

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 973/2021
19.05.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Бисерке Живановић и Споменке Зарић, чланова већа, у парници тужиле-противтужене АА из ..., чији је пуномоћник Славко Аврамов, адвокат из ..., против тужених-противтужилаца ИГТА ДОО из Београда и ББ из ..., законског заступника ИГТА ДОО, чији је заједнички пуномоћник Иван Симић, адвокат из ..., ради заштите од злостављања на раду, одлучујући о ревизији тужиле-противтужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1227/20 од 26.11.2020. године, у седници већа одржаној 19.05.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиле-противтужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1227/20 од 26.11.2020. године, у ставу другом изреке.

ОДБИЈАЈУ СЕ захтеви тужиле-противтужене и тужених-противтужилаца за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду П1 231/19 од 10.02.2020. године, ставом првим изреке, обавезан је тужени-противтужилац ИГТА ДОО да тужиле-противтуженој на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због повреде части и угледа као последица злостављања на раду исплати износ од 150.000,00 динара, са законском затезном каматом од 10.02.2020. године као дана пресуђења, па до исплате. Ставом другим изреке, обавезан је тужени-противтужилац ИГТА ДОО да тужиле-противтуженој исплати укупан износ од 12.968,61 динар на име неисплаћене накнаде за рад и путних трошкова, за време државних празника од 28.12.2011. године до 05.01.2012. године, са законском затезном каматом од 01.02.2012. године, до исплате. Ставом трећим изреке, наложено је објављивање увода и изреке ове пресуде у усвајајућем делу тужбеног захтева тужиле у дневном листу „Политика“ о трошку туженог-противтужиоца ИГТА ДОО. Ставом четвртим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиле-противтужене за обавезивање туженог-противтужиоца ИГТА ДОО на накнаду нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због повреде части и угледа као последица злостављања на раду за износ од 150.000,00 динара, са законском затезном каматом од дана подношења тужбе, па до исплате, као и тужбени захтев тужиле за тражену законску затезну камату на износ од

150.000,00 динара почев од дана подношења тужбе закључно са 09.02.2020. године. Ставом петим изреке, одбијен је противтужбени захтев противтужилаца којим су тражили да се утврди да је тужила-противтужена злоупотребила право на заштиту од злостављања на раду. Ставом шестим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 1227/20 од 26.11.2020. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужених-противтужилаца и потврђена првостепена пресуда у ставу другом, петом и шестом изреке. Ставом другим изреке, преиначена је првостепена пресуда у ставу првом и трећем изреке и одбијен тужбени захтев тужиле-противтужене за накнаду нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због повреде части и угледа као последица злостављања на раду, као и да се наложи објављивање увода и изреке пресуде у усвајајућем делу тужбеног захтева у дневном листу „Политика“, као неоснован. Ставом трећим изреке, одбијен је захтев тужених-противтужилаца за накнаду трошкова другостепеног поступка, као неоснован.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, у преиначеном делу, ревизију је благовремено изјавила тужила-противтужена због битних повреда одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Тужени-противтужиоци су поднели одговор на ревизију.

Испитујући побијану одлуку у смислу одредбе члана 408. узети члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр.72/11 и 75/14), Врховни касациони суд је нашао да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности, а ревизијом се не указује на друге повреде поступка због којих се, сагласно члану 407. став 1. ЗПП, ревизија може изјавити.

Према утврђеном чињеничном стању, релевантном за одлуку у побијаном делу, тужила је на основу уговора о раду засновала радни однос на пословима правног техничара. У овој парници између осталог тражи да се утврди да је претрпела злостављање на раду од стране тужене директорке, као и да јој тужени послодавац накнади нематеријалну штету за претрпљене душевне болове због повреде угледа и части, а као последицу злостављања на раду. Полазећи од утврђеног чињеничног стања, применом правила о терету доказивања, првостепени суд је закључио да се код тужиле услед радњи директорке развио осећај страха и понижености, односно да је тужила претрпела злостављање на раду од стране тужене директорке ББ, радњама ближе описаним постављеним тужбеним захтевом, али да иста није псивно легитимисана у овом поступку, сходно одредби члана 29. Закона о спречавању злостављања на раду. У таквој ситуацији, првостепени суд је обавезао туженог послодавца да тужиле накнади нематеријалну штету, у досуђеном износу, у складу са чланом 200. Закона о облигационим односима.

Другостепени суд је, преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев тужиле на накнаду нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због повреде части и угледа, а као последица злостављања на раду, имајући у виду да је

правноснажном пресудом од 15.04.2019. године, донетој у овој парници, одбијен тужбени захтев тужиле да се утврди да је претрпела злостављање на раду, а због недостатка пасивне легитимације.

Разлози ревизије којима се указује на погрешну примену материјалног права, нису основани.

Према одредби члана 29. став 1. Закона о спречавању злостављања на раду („Службени гласник РС“ бр.36/2010), запослени који сматра да је изложен злостављању од стране послодавца са својством физичког лица или одговорног лица у правном лицу може против послодавца да поднесе тужбу пред надлежним судом у року из члана 14. став 2. овог закона, а према члану 30. истог закона, запослени који сматра да је изложен злостављању може у поступку пред надлежним судом да захтева: утврђење да је претрпео злостављање; забрану вршења понашања које представља злостављање, забрану даљег вршења злостављања, односно понављања злостављања; извршење радње ради уклањања последица злостављања; накнаду материјалне и нематеријалне штете, у складу са законом; објављивање пресуде донете поводом тужби из тач. 1-4) овог члана.

Полазећи од садржине наведених законских норми, запослени има право на накнаду материјалне и нематеријалне штете, због претрпљеног злостављања на раду код послодавца, јер је на тај начин дошло до повреде достојанства запосленог као основног људског права, што опет подразумева углед, част, приватност, као и право личности. Тужбеним захтевом тужиле (прецизиран поднеском од 18.05.2015. године, суштински исти као и у тужби од 30.04.2012. године), тражено је утврђење да је претрпела злостављање на раду од стране тужене ББ на начин како је то ближе описано у петитуму. Такав тужбени захтев је правноснажно одбијен у овој парници пресудом П1 65/14 од 15.04.2019. године, због недостатка пасивне легитимације, јер на основу одредбе члана 29. Закона о спречавању злостављања на раду, искључиво послодавац може бити пасивно легитимисан и одговоран за штету у спору за заштиту због злостављања на раду, без обзира ко је од запослених извршилац злостављања. У таквој чињеничној и правној ситуацији, постојање злостављања на раду од стране туженог послодавца се не може решити као претходно питање (члан 12. ЗПП), па је другостепени суд правилно, преиначујући првостепену пресуду, одбио тужбени захтев тужиле за исплату накнаде нематеријалне штете од стране туженог послодавца.

Неосновани су наводи ревизије да је због погрешне примене материјалног права чињенично стање остало непотпуно утврђено, јер је другостепени суд правилно оценио да је неоснован захтев тужиле за накнаду нематеријалне штете, а за свој закључак је дао јасне и потпуне разлоге, које као правилне прихвата и Врховни касациони суд.

На основу изложеног, применом члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у ставу првом изреке.

Одбијени су захтеви тужиле и тужених за накнаду ревизијских трошкова, применом одредбе члана 165. ЗПП, имајући у виду да тужиле није успела по ревизији, а да одговор на ревизију није нужан трошак.

**Председник већа - судија
Јасминка Станојевић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић